

La UAB homenatja el paleògraf Jean Vezin

L'investigador francès, un dels iniciadors de la codicologia, va ser investit doctor honoris causa per la UAB el 27 d'octubre passat. **PÀG. 3**

MÉS OPORTUNITATS AL TRAM B-30

El 19 d'octubre va ser presentat l'estudi *L'estructura industrial i tecnològica dels municipis del Tram Central de la AP-7/B-30*, del Centre d'Economia Industrial, que conclou que es pot explotar més el ventall de sinergies de la zona. **PÀG. 8**

MÉS ESPAIS PER A LA RECERCA BIO

L'Institut de Biotecnologia i de Biomedicina «Vicent Villar Palasí» de la UAB va inaugurar, el 26 d'octubre, nous espais dedicats a la recerca i la transferència de tecnologia a les empreses del sector. Les noves instal·lacions allotjaran 18 grups de recerca. **PÀG. 9**

FESTA ANUAL DELS AMICS DE LA UAB

L'Associació d'Amics de la UAB va atorgar els seus tradicionals premis en reconeixement dels mèrits científics i professionals en el decurs de la seva festa anual, que es va celebrar el 4 de novembre a UAB Casa Convalescència. **PÀG. 13**

Les facultats inauguren el curs 2010-2011

Se succeeixen els actes inaugurals als diferents centres de la UAB

Joan Clavera i Guillermo de la Dehesa.

Maria Pau González, a la Facultat de Psicologia.

Isidre Molas va pronunciar la lliçó inaugural a Dret.

➤ Guillermo de la Dehesa, Maria Pau González i Isidre Molas van pronunciar tres lliçons inaugurals a l'octubre

Les facultats de la UAB continuen amb els seus actes institucionals d'inauguració del curs 2010-2011, un any marcat per la inclusió dels nous graus adaptats a l'espai europeu d'educació superior. A finals del mes d'octubre va ser el torn de la Facultat d'Economia i Empresa, de la de Psicologia i de la de Dret.

El 22 d'octubre va tenir lloc la inauguració del curs de la Facultat d'Economia i Empresa amb una classe magistral de Guillermo de la Dehesa, president del Centre for Economic Policy Research (CEPR) de Londres i secretari d'Estat d'Economia durant el govern de Felipe González, entre altres càrrecs. L'acte, que es va poder seguir en directe des d'un enllaç que es facilitava a la pàgina de l'Autònoma o al Campus de Sabadell, a través d'una pantalla situada a l'aula 14, va tenir la col·laboració d'un professor de la casa, Enric Ribas, que va ser l'encarregat de presentar el conferenciant.

La lliçó inaugural, titulada «Passos necessaris per sortir de la crisi», va augurar que fins al 2017 no aconseguiríem sortir de la recessió, unes prediccions no gaire esperançadores, però que, tal com va comentar el conferenciant, només són prediccions i ja veurem què passa.

Per la seva banda, el degà de la facultat, Joan Clavera, va comentar les novetats que presentava el curs, com la posada en marxa de cinc noves titulacions, tres al Campus de Bellaterra i dos al de Sabadell. Tot i la situació complexa que comporta la barreja de graus i titulacions, Clavera va assegurar que no es deixarien de banda les diplomatures i les llicenciatures encara existents i que farien tot el possible per finalitzar-les de la millor manera possible. A més, va remarcar que un dels reptes d'aquest any són els dos màsters que s'afegiran al centre i que comportaran una nova composició dels estudis de graduació.

En acabar, el degà i la rectora, Ana Ripoll, van coincidir a destacar que la Facultat és un dels centres que disposa d'un major nombre d'investigadors i que sense la recerca no es pot oferir una educació de qualitat.

El 25 d'octubre va ser el torn de la Facultat de Psicologia, que va obrir el curs amb la lliçó inaugural titulada «Transferència de coneixement de la psicologia a la societat actual». Maria Pau González, coordinadora de l'Àrea Psicosocial del centre col·laborador de l'OMS per a Programes Públics de Cures Pal·liatives de l'Institut Català d'Oncologia, va ser l'encarregada d'impartir la conferència.

En començar l'acte, la degana de la Facultat, Maite Martínez, va donar la benvinguda als nous docents i va retre un reconeixement a aquells docents que ja s'h'an jubilat. Després, es va procedir al

lliurament dels certificats acreditatius de la primera promoció de tot l'Estat del Grau de Logopèdia i els premis extraordinaris de les titulacions de Psicologia i Logopèdia.

Un cop finalitzada la conferència i amb la corresponent clausura de la rectora, es va deixar pas a la inauguració de l'exposició «Vint anys a la Facultat de Psicologia» al vestíbul de la Facultat.

El 28 d'octubre va tenir lloc la inauguració del curs a la Facultat de Dret. El degà de la facultat, Josep Maria de Dios, va presentar el que va ser el seu professor de Dret Polític i antic degà de la facultat, Isidre Molas, a qui va qualificar com a «un dels patriarques de la nostra casa».

EL DRET I LA GLOBALITZACIÓ

Molas, actualment vicepresident del Senat, va ser l'encarregat de pronunciar la lliçó inaugural «L'impacte de la globalització en els estats i en el dret contemporani», una conferència que es va centrar en com afecta aquesta globalització el poder polític i les transformacions que comportarà en la concepció del dret.

Molas va apuntar que la política entesa com un debat d'idees ja no existeix, sinó que ara es concep com l'encarregada d'organitzar els serveis. Segons el conferenciant, hem iniciat una nova etapa en crear uns nous espais de societat que, com que no estan sotmesos a l'Estat, queden lliures de dret; per això caldrà veure com els ciutadans conceben aquesta adaptació a la nova situació social.

La UAB investeix doctor *honoris causa* Jean Vezin, un dels pares de la codicologia

Vezin rep la felicitació de la rectora de la UAB, Ana Ripoll, durant la cerimònia que va tenir lloc el 27 d'octubre passat.

➤ **L'investigador francès és un dels principals experts del món en paleografia de l'alta edat mitjana**

El 27 d'octubre va ser investit doctor *honoris causa* per la UAB Jean Vezin, una de les principals autoritats en paleografia de l'alta edat mitjana. L'acte va ser presidit per la rectora de la UAB, Ana Ripoll, per la degana de la Facultat de Filosofia i Lletres, Teresa Cabré, i pel director del Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana, Joaquim Pera.

El padrí del doctorand va ser Jesús Alturo, catedràtic de Paleografia, Codicologia i Diplomàtica de la UAB. En la seva intervenció va lloar la minuciositat del treball de recerca de Vezin, qui adverteix de «la necessitat d'un examen atent dels elements ínfims dels manuscrits que permeten arribar a conclusions que ultrapassen de molt l'interès immediat dels fets observats».

El padrí va afirmar que Vezin, «fent reviure la memòria adormida de tants i tants llibres i diplomes, de tants i tants papirs i epígrafs, torna a la vida tradicions culturals desaparegudes, però no mortes; amagades o oblidades, però no inoperants ni inactives, perquè són les que han conformat l'esperit tal com ara el tenim».

Un cop la rectora va lliurar el diploma i la medalla d'honor corresponents com a

doctor honoris causa, Vezin va començar la seva lliçó magistral amb unes paraules en català tot expressant «molta emoció i goig» i lloant els professors Anscari Manuel Mundó i Jesús Alturo, dos «erudits eminents» de la UAB en matèria de paleografia llatina i codicologia.

Vezin va parlar de l'escriptura dels manuscrits en llatí trobats al monestir de Santa Caterina del Sinaí, una qüestió que, segons va dir, suscita «problemes difícils però d'un gran interès per a la història de la persistència del cristianis-

me en terra de l'Islam». El monestir de Santa Caterina del Sinaí, a Egipte, alberga una de les col·leccions més importants de còdexs i de manuscrits grecs i cristianoorientals.

Vezin va fer una erudita explicació dels seus estudis sobre aquests documents i es va referir al treball d'altres experts sobre aquesta matèria. Va concloure: «Fins que no es provi el contrari, considero que aquests fulls de pergamí i de paper són testimonis commovedors de la supervivència del cristianisme, a finals del segle XI, al país de Tertulià, sant Ciprià i sant Agustí».

UN REFERENT MUNDIAL

La rectora de la UAB, Ana Ripoll, va qualificar Vezin com a «un dels referents mundials en paleografia i història de l'escriptura» i va afirmar que «la seva trajectòria vital és un exemple per a nosaltres». Va explicar que el doctor honoris causa, «a partir de l'anàlisi de textos antics, ens ha apropiat al pensament i a les cultures de l'Europa incipient».

Ripoll va lloar «l'àmplia cultura» i la capacitat de «relacionar les diferents disciplines humanístiques» de Vezin, així com també la seva «curiositat immensa». I va considerar una «combinació explosiva» la seva saviesa i la seva joventut d'esperit. Va acabar la seva intervenció desitjant «molts èxits professionals» a Vezin.

Una vida dedicada a l'estudi

Vezin és considerat un dels màxims experts en història de l'escriptura i de la cultura. Gràcies als seus estudis, l'escriptura merovingia, la carolina i la visigòtica són més conegudes avui dia. Es tracta, a més, d'un dels iniciadors de la codicologia, ciència que s'ocupa de l'estudi de les característiques externes i de les tècniques de composició dels llibres manuscrits i també dels primers llibres impresos. Vezin no s'ocupa només dels aspectes materials dels còdexs, sinó que també examina a fons els problemes de contingut.

A més, els seus coneixements sobre codicologia hebrea i àrab en fan un dels pocs especialistes en condicions de practicar actualment la codicologia comparada.

Nascut a Vannes (França) el 1933, Vezin va obtenir el títol d'arxivista paleògraf. Va ser membre de l'École des Hautes Études Hispa-

niques (Casa de Velázquez, Madrid) i conservador de la secció de manuscrits de la Biblioteca Nacional de França. Ha estat professor de paleografia a l'Institut d'Études Latines de la Sorbona i a la Universitat de París IV i professor de paleografia i de codicologia a l'École Nationale Supérieure des Sciences de l'Information et des Bibliothèques.

Ha estat director d'estudis de l'École Pratique des Hautes Études, secció de Ciències Històriques i Filològiques (Universitat de París-Sorbona) i actualment n'és professor emèrit. Ha estat també director de l'École des Bibliothécaires-Documentalistes de l'Institut Catholique de París.

Vezin, a més, ha rebut nombroses distincions i premis per la seva activitat a França i forma part dels organismes internacionals més rellevants de la seva especialitat.

Una exposició posa fi a l'Any de la Comunicació

➤ La mostra «Factor comunicació. L'afinitat elemental» romandrà oberta fins al dia 10 de desembre

L'exposició «Factor comunicació. L'afinitat elemental» posarà el punt final a l'Any de la Comunicació, que passa ara el relleu a l'Any de la Química. La mostra romandrà oberta fins al 10 de desembre a la planta baixa de la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General. L'Any oficial s'ha acomiadat també amb les jornades *Communicatio*: un Itinerari Històric, celebrades a finals d'octubre.

El nucli de l'exposició gira entorn de la percepció de la comunicació com un fenomen d'interacció que fa de motor de canvi i ens permet evolucionar. Per això, s'accedeix a la mostra a través d'un òvul del qual sorgeixen les dendrites, els braços de les neurones, les interaccions que recorren l'exposició. Un recorregut que es basa en l'exhibició de pràctiques comunicatives tant de l'experiència quotidiana com de les diverses disciplines.

L'exposició es troba a la Biblioteca de Comunicació.

L'exposició ha estat comissariada per David Vidal, professor del Departament de Mitjans, Comunicació i Cultura, i s'ha dut a terme gràcies a la col·laboració de l'Institut de la Comunicació (Incom-UAB) i el Centre d'Arts Santa Mònica.

D'altra banda, els dies 27 i 28 d'octubre, la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia va acollir les jornades *Communicatio*: un Itinerari Històric, organitzades pel grup de recerca Chartae i emmarcades dins l'Any de la Comunicació de la UAB.

Es va analitzar, en èpoques històriques diverses i des d'un punt de vista interdisciplinari, les manifestacions del procés comunicatiu, els diferents suports que han servit com a vehicle de transmissió, els seus usos, la seva conservació al llarg del temps, etc. S'hi van tractar temes com ara la comunicació al món antic, l'escriptura femenina a la baixa edat mitjana, la comunicació epistolar o els primers mitjans de comunicació de masses.

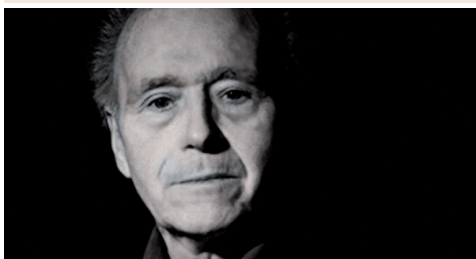
A la trobada van ser-hi presents especialistes d'àrees de coneixement diverses que oferiran una visió transversal entorn del fenomen de la comunicació. Hi van participar filòlegs, historiadors, historiadors de l'art, paleògrafs i periodistes, entre d'altres.

La inauguració va tenir lloc el 27 d'octubre passat i van intervenir-hi la degana de la Facultat de Filosofia i Lletres, Teresa Cabré, i el director del grup de recerca Chartae, J. Antoni Iglesias. La cloenda, el dia 28, va anar a càrrec del vicerector de Transferència Social i Cultural, Bonaventura Bassegoda, i del vicerector d'Investigació, Joan Gómez Pallarés.

PREMIS

Octavi Fullat, investit doctor *honoris causa* per la URL

Octavi Fullat, catedràtic de Filosofia de l'Educació de la UAB, ha estat nomenat doctor *honoris causa* per la Universitat Ramon Llull. Fullat és membre numerari de l'Institut d'Estudis Catalans. Ha impartit cursos a diferents universitats d'Europa i Amèrica. Ha estat president del Consell Escolar de Catalunya i del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu de Catalunya. Algunes de les seves obres més rellevants són *La moral atea de Albert Camus* i *Verdades i trampas de la pedagogia*. La padrina del doctorand va ser Anna Pagès, professora de la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport de Blanquerna (URL).

Martine Bosman, presidenta del Consell de l'ATLAS

Martine Bosman, catedràtica d'investigació de l'Institut de Física d'Altes Energies (IFAE), serà la propera presidenta del Consell d'ATLAS, l'experiment més gran dels que es duen a terme al Large Hadron Collider (LHC) del CERN. Va ser escollida pels delegats dels 175 instituts que formen part d'ATLAS i que representen més de tres mil investigadors d'arreu del món. El Consell prendrà les decisions més importants al llarg de 2012 i 2013, quan l'LHC assolirà la seva màxima energia i el seu potencial de descobertes. Bosman ha estat també investigadora del Max Planck Institut de Munic i de l'Stanford Linear Accelerator Center.

Nou degà de la Institució de les Lletres Catalanes

Francesc Parcerisas, degà de la Facultat de Traducció i d'Interpretació de la UAB, ha estat nomenat degà i vicepresident de la Institució de les Lletres Catalanes (ILC) per als propers dos anys. Parcerisas, que ja va ser director de l'entitat entre 1998 i 2004, succeeix en el càrrec de degà l'editor Josep Maria Castellet. Parcerisas assumeix el Pla estratègic 2011-2015 de l'entitat amb el repte de potenciar els programes per a la promoció de la lectura i de la presència pública de la literatura i per a la protecció i difusió del patrimoni literari català, els objectius per als quals la Institució, creada l'any 1937, va ser recuperada per llei el 1987.

Estudiants de Dret de la UAB faran pràctiques als jutjats

Josep Maria de Dios, Maria Antònia Amigó de Palau, Montserrat Tura i Maria Eugènia Alegret.

La Facultat de Dret de la UAB va signar, el 29 d'octubre passat, un conveni amb la Generalitat i diferents institucions judicials perquè els estudiants de la llicenciatura i del grau de Dret facin pràctiques a les oficines judicials.

El signants de l'acord van ser el degà de la Facultat de Dret, Josep Maria de Dios; la presidenta del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC), Maria Eugènia Alegret, en nom del Consell General del Poder Judicial (CGPJ); la consellera de Justícia de la Generalitat, Montserrat Tura; i la secretària de govern del TSJC, Maria Antònia Amigó de Palau.

L'objectiu és becar els estudiants de la llicenciatura i de grau de Dret perquè facin pràctiques als jutjats pròxims al campus de la UAB a partir d'aquest curs acadèmic 2010-2011.

Es tracta del primer conveni d'aquestes característiques que possibilita que els estudiants de Dret facin pràctiques

remunerades a les oficines judicials. L'objectiu és que els estudiants coneguin més intensament l'àmbit de l'administració de justícia i, així, es fomentin les vocacions per a la incorporació de futurs jutges o secretaris judicials.

Mitjançant aquest conveni, la UAB seleccionarà els estudiants que hagin sol·licitat participar en aquest programa de cooperació educativa i els proposarà al Departament de Justícia, el qual farà la selecció d'acord amb la proposta que li faci la sala de Govern del Tribunal Superior de Justícia. Està previst que aquest curs s'incorporin quinze estudiants al programa.

Les pràctiques es faran a les oficines judicials que la sala de Govern del TSJC hagi designat, tenint en compte la càrrega de treball. Els estudiants seleccionats desenvoluparan les pràctiques sota la supervisió d'un tutor que es responsabilitzarà del seguiment i de l'avaluació.

Personalitats de diferents àmbits assessoren l'ACUP

Personalitats del món social, econòmic i educatiu integren el Consell Assessor de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP), que es va constituir el 28 d'octubre a Barcelona.

Els membres del Consell Assessor són José Antich, director de *La Vanguardia*; Josep M. Bricall, exrector de la Universitat de Barcelona; Andreu Mas-Colell, exsecretari general del Consell Europeu de Recerca; Maria Helena Nazaré, exrectora de la Universitat d'Aveiro (Portugal); Joan M. Nin, director general de La Caixa; Sijbolt Noorda, president de l'Associació d'Universitats dels Països Baixos (VSNU); Jaume Pagès, conseller delegat d'Universia; Miquel Roca, advocat; Narcís Serra, president de Caixa Catalunya; Mònica Terribas, directora de Televisió de Catalunya, i Miquel Valls, president de la Cambra Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona i del Consell General de Cambres de Catalunya.

Les funcions d'aquest consell seran assessorar en l'àmbit de l'activitat universitària i reflexionar sobre el paper de les universitats en els nous contextos socials, culturals i econòmics. Així mateix col·laborarà en l'impuls de projectes destacats i emblemàtics entre les universitats públiques catalanes i en la generació d'idees i el debat sobre models universitaris d'altres països i sobre la col·laboració universitat-societat.

El mateix dia 28 va tenir lloc el relleu en la presidència de l'ACUP. Durant aquest curs, el rector de la UB, Dídac Ramí, assumeix el càrrec, que fins ara exercia la rectora de la UOC, Imma Tubella.

Es presenta el *Llibre blanc de la mediació a Catalunya*

El 27 d'octubre, a la Ciutat de la Justícia de Barcelona i l'Hospitalet, es va presentar el *Llibre blanc de la mediació a Catalunya*, que tracta sobre els mecanismes de diàleg i de resolució pacífica de conflictes. Pompeu Casanovas, professor del Departament de Ciència Política i de Dret Públic de la UAB i director de l'Institute of Law and Technology, ha coordinat aquest projecte, que pot representar un important canvi jurídic.

L'elaboració del llibre és el resultat d'una recerca realitzada mitjançant la cooperació entre setze grups de treball, instituts, universitats i institucions públiques. Es tracta d'un estudi exhaustiu sobre l'estat de la mediació i dels sistemes extrajudicials de resolució de conflictes a Catalunya elaborada a partir de dades originals.

La informació que facilita el llibre, les anàlisis que incorpora i les recomana-

cions que proposa en fan una eina privilegiada per difondre i consolidar la mediació a Catalunya i per potenciar la llibertat i la responsabilitat en l'exercici de la nostra condició de ciutadans.

A l'acte de presentació, hi van assistir el degà de la Facultat de Dret de la UAB, Josep Maria de Dios; la consellera de Justícia de la Generalitat, Montserrat Tura; i el director general de la Fundació La Caixa, Jaume Lanaspá.

Estudiants faran pràctiques als hospitals de les Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús

Isabel Blázquez, per part de les Germanes Hospitalàries, i Ana Ripoll, rectora de la UAB, van signar l'acord.

➤ La Facultat de Medicina assignarà els professors que faran el seguiment i la tutorització de les pràctiques

La UAB i les Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús de la província de Barcelona han signat un conveni de col·laboració pel qual els estudiants de Medicina de la Universitat podran realitzar pràctiques als centres hospitalaris pro-

pietat d'aquesta congregació a la província de Barcelona. La signatura de l'acord va tenir lloc el 20 d'octubre passat al Recorador de la UAB.

La Facultat de Medicina assignarà els professors associats mèdics laborals necessaris per fer el seguiment i la tutorització de les pràctiques i les Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús designaran un tutor que vetllarà per la formació dels alumnes de sisè curs de la llicenciatura de Medicina durant el període de pràctiques.

Les Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús –província de Barcelona– disposen de l'Hospital de Sant Rafael (Hospital General integrat a la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública de Catalunya), l'Hospital de Nostra Senyora de la Mercè, el Complex Assistencial Salut Mental Benito Menni i l'Hospital Neuropsiquiàtric de Martorell.

OBERT A ALTRES ESTUDIANTS

La rectora de la UAB, Ana Ripoll, i la superiora provincial de les Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús, Isabel Blázquez, van signar l'acord, que estableix les condicions de la col·laboració entre ambdues parts. Aquest conveni també obre la possibilitat de pràctica clínica per a alumnes de la UAB que realitzin altres estudis relacionats amb les ciències de la salut.

A l'acte de signatura del conveni també van ser-hi presents, per part de la UAB, Joaquim Coll, degà de la Facultat de Medicina; Ramon Carreras, delegat de la rectora per a institucions sanitàries; i Josep Àngel Bosch, vicedegà d'hospitals i CAP; i, per part de les Germanes Hospitalàries, Ignasi Barrachina, gerent provincial; Jordi Mauri, gerent de l'Hospital Sant Rafael; i Anna Carol Pérez, directora mèdica d'aquest mateix centre.

Dues trobades analitzen la situació actual de les relacions laborals

Durant el mes d'octubre, la UAB va organitzar dues trobades on es van analitzar diferents aspectes de les relacions laborals. D'una banda, va arrencar el VII Cicle de Seminaris sobre Actualitat Laboral; de l'altra, van tenir lloc les IV Jornades Universitàries de Relacions Laborals a les Administracions Públiques.

La darrera reforma laboral aprovada pel Govern va centrar la primera sessió del VII Cicle de Seminaris Universitaris d'Actualitat Laboral, el 22 d'octubre passat. Aquest cicle està organitzat pel Departament de Dret Públic i de Ciències Historicojurídiques de la UAB, sota la direcció de María José Feijóo, professora de Dret del Treball i de la Seguretat Social.

Es van organitzar dues ponències: sobre l'ordenació del temps de treball i la reforma de l'article 41 de l'Estatut dels Treballadors, i sobre la intermediació laboral i el foment de la contractació.

Hi haurà dues sessions més del cicle. El 19 de novembre, el segon seminari versarà sobre la negociació col·lectiva. I el 10 de desembre, el tercer seminari es titularà «Accés a l'ocupació pública i reforma educativa universitària».

D'altra banda, el 25 d'octubre, la seu de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya va acollir les IV Jornades Universitàries de Relacions Laborals a les Administracions Públiques, que organitzen el Departament de Dret Públic i de Cièn-

cies Historicojurídiques i l'Escola, i estan dirigides per la professora Feijóo. La trobada es titulava «Primer trienni de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic: jornada, directius públics i contractació laboral».

Va haver-hi tres ponències sobre la jornada laboral dels treballadors públics, sobre la implantació dels directius públics a l'administració i sobre la contractació laboral i l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic. Manuel R. Alarcón, magistrat del Tribunal Suprem i catedràtic de Dret del Treball i de la Seguretat Social, va pronunciar la conferència inaugural. A la cloenda va intervenir el delegat de la rectora per a l'Escola de Postgrau de la UAB, Jaume Farrés.

Joves investigadors del món antic i medieval es troben a la UAB

Del 27 al 29 d'octubre passats van tenir lloc, a la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB, les Primeres jornades d'investigadors predoctorals en Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana. En aquesta trobada interdisciplinària van participar-hi vuitanta doctorands provinents de vint-i-quatre universitats diferents de Catalunya, de la resta de l'Estat, d'Itàlia i de la Gran Bretanya que van posar en comú els seus estudis.

L'organització de les jornades va ser una iniciativa sorgida del col·lectiu de becaris FPI (formació de personal investigador) del Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana de la UAB, amb la intenció de reunir joves investigadors que estiguin treballant en les diferents àrees de coneixement que abracen els estudis sobre l'antiguitat i l'edat mitjana. Així, hi van participar historiadors del món antic, filòlegs, arqueòlegs, medievalistes i paleògrafs, que van discutir i van posar a l'abast de la comunitat cien-

La trobada va aplegar doctorands de diferents països.

tífica els primers resultats dels seus treballs de recerca.

La UAB és l'única universitat catalana que disposa actualment d'un departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana, cosa que facilita la transversalitat dels seus equips de recerca i, per tant, la creació de sinergies entre els seus investigadors primerencs.

FOTONOTÍCIA

Veterinària inicia la Universitat dels Nens

El 19 d'octubre, la Facultat de Veterinària va obrir les seves portes als alumnes de cinquè de primària per ensenyar què fan els veterinaris a la universitat. Es tractava de la primera activitat de la Universitat dels Nens i les Nenes de Catalunya, una iniciativa de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP). Els nens van aprendre a identificar diferents remugants salvatges catalans i van poder veure com s'elaboren aliments a partir de productes animals, com funciona la gestió d'una granja, etc.

BREUS

La UAB acull el seminari L'Escola i la Nació

Els dies 21 i 22 d'octubre, Facultat de Ciències de l'Educació i l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona van acollir la segona sessió del seminari L'Escola i la Nació, que va començar a l'abril a Lió (França) i que acabarà aquest mes de desembre a París. Va ser la segona sessió d'una sèrie de tres seminaris organitzats per l'Institut National de Recherche Pédagogique, de França, que volen explorar els fenòmens de creació dels sentiments de pertinença nacional a les escoles.

Una trobada a Xile analitza experiències educatives

El 5 d'octubre va tenir lloc a Xile la Primera Jornada Regional Desenvolupament Educatiu i Desenvolupament Social, coordinada per Joaquín Gairín, catedràtic del Departament de Pedagogia Aplicada de la UAB. La trobada, emmarcada dins d'un projecte de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional i per al Desenvolupament, va servir per presentar les reflexions i les experiències realitzades en dotze escoles municipals durant dos anys i mig. El procés culminarà amb una trobada nacional sobre municipis i educació.

La UAB ret homenatge al professor Manuel Cardona

La UAB va commemorar el 25è aniversari de la investidura del professor Manuel Cardona com a doctor *honoris causa* de la Universitat amb un acte que va tenir lloc el 7 d'octubre a la Facultat de Ciències. Cardona és una de les autoritats científiques més reconegudes dins de la física de la segona meitat del segle XX i principis del segle XXI. El treball científic del professor Cardona s'ha centrat fonamentalment en la investigació de les propietats bàsiques dels sòlids mitjançant l'ús de tècniques espectroscòpiques.

El tram central de la B-30 pot esdevenir el principal eix industrial de tot el Mediterrani

➤ El Centre d'Economia Industrial presenta un estudi sobre les potencialitats de la zona que envolta la UAB

El comissionat de la Rectora per al Parc de Recerca i director general del Parc de Recerca UAB, Jordi Marquet, va participar, el 19 d'octubre passat, en l'acte de presentació de l'estudi «L'estructura industrial i tecnològica dels municipis del tram central de l'AP-7/B-30», elaborat pel Centre d'Economia Industrial.

La principal aglomeració industrial d'Espanya es troba als municipis que ocupen el tram central de l'AP-7/B-30. L'estudi indica, però, que el ventall d'oportunitats de col·laboració entre les empreses i les institucions acadèmiques en recerca i transferència tecnològica d'aquest territori encara estan per explotar, la qual cosa és imprescindible per consolidar una estructura industrial i universitària de referència.

Les possibilitats de desenvolupament econòmic d'aquesta part del territori català són moltes. D'una banda, hi ha la presència de la UAB, amb voluntat innovadora i de transferència de coneixements a la societat, amb el Parc de Recerca UAB. De l'altra, el laboratori de llum Sincrotró ALBA, la infraestructura

L'acte de presentació de l'estudi va tenir lloc a l'Auditori de Sant Cugat del Vallès.

científica més important que s'hagi construït mai a Espanya. Tot això complementat amb activitats empresarials molt lligades a la innovació, a Esade-Creapolis i al Parc Tecnològic del Vallès.

«L'estudi realitzat s'ha plantejat en clau d'impacte de la recerca i la innovació en el desenvolupament territorial i té com a objectiu contribuir al desenvolupament, els propers anys, d'un veritable clúster d'innovació en l'entorn B-30, que bé podria ser líder a tot el Mediterrani», va manifestar Marquet. Per això, el treball pretén tenir utilitat per a tots els qui treballen en el desenvolupament econòmic i territorial d'aquesta part de Catalunya anomenada col·loquialment «eix de la

B-30», que comprèn els territoris de Sabadell, Terrassa, Rubí, Sant Cugat, Cerdanyola, Barberà, Ripollet i Sant Quirze, i deixa per a estudis posteriors la resta de territori que articula aquesta gran infraestructura, que s'estén de Martorell a la Roca.

Han participat en l'estudi la Conselleria d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat, la Cambra de Comerç de Barcelona i la UAB. A l'acte, hi van participar, a més de Marquet, Lluís Recoder, alcalde de Sant Cugat; Antoni Soy, secretari d'Indústria i Empresa de la Generalitat; Antoni Serra Ramoneda, president del Centre d'Economia Industrial; i Ramon Grau, editor de la revista B-30.

EL WEB

www.uab.cat/signem/

Investigadors del grup de recerca TransMedia Catalonia de la UAB han elaborat Signem, el primer recurs d'autoaprenentatge en línia de la llengua de signes catalana (LSC), que permet adquirir uns coneixements bàsics per comunicar-se amb una persona sorda. La guia ha estat elaborada gràcies a l'ajut concedit pel Consell Social de la UAB dins del Programa Universitat-Societat. La guia vol ser una porta d'entrada des de qualsevol racó del món a la llengua de signes que utilitzen les persones sordes de Catalunya. Està adreçada principalment a la comunitat universitària, però la seva concepció permet que qualsevol persona interessada pugui utilitzar el recurs com un primer apropament per aprendre l'LSC.

RECERCA

L'Institut de Biotecnologia i de Biomedicina inaugura 1.500 m² per a recerca i transferència

➤ Amb l'ampliació dels espais, finançada en part pel projecte UABCEI, l'IBB acull 18 grups de recerca

L'Institut de Biotecnologia i de Biomedicina «Vicent Villar i Palasí» (IBB) de la UAB va inaugurar, el 26 d'octubre passat, nous espais dedicats a la recerca en els àmbits de la biotecnologia i de la biomedicina, i a la transferència de tecnologia a les empreses del sector. Per tal de mostrar l'activitat de recerca i les noves instal·lacions, l'IBB va obrir les seves portes al públic fins al 28 d'octubre.

L'acte d'inauguració va constar de la conferència «Selecció natural *versus* selecció cultural», de Jorge Wagensberg, professor de la UB i director de l'Àrea de Ciència i Medi Ambient de la fundació La Caixa. Wagensberg va emmarcar la selecció natural en un model de l'evolució que també inclou la selecció fonamental, la selecció cultural i la selecció social.

Aquesta ampliació correspon al nou Mòdul de Recerca B (MRB) del Parc de Recerca UAB, finançat parcialment amb

Isidre Gibert, director de l'IBB.

el pressupost de l'UAB-Campus d'Excel·lència Internacional. En aquest edifici s'han instal·lat els grups de Biologia Estructural i Proteòmica i de Bioinformàtica. Aquests espais acullen també els serveis de Genòmica i de Proteòmica, la Plataforma Bioinformàtica i el servei de Cultius Cel·lulars, de Producció d'Anticossos i de Citometria. Alhora, aquesta ampliació de les instal·lacions de l'IBB

ha permès acollir nous grups de recerca en l'àmbit de la genòmica, la transcripció i la immunologia. Amb els nous espais, l'Institut acull divuit grups de recerca estructurats en set àrees d'expertesa: bioinformàtica, biologia cel·lular, biologia estructural, genòmica, immunologia, microbiologia i proteòmica.

El nombre d'investigadors adscrits és d'uns cent seixanta, entre els quals hi ha professors de la UAB, investigadors ICREA, investigadors «Ramón y Cajal», investigadors postdoctorals, becaris predoctorals i tècnics dedicats al suport i al funcionament dels diferents grups, serveis i plataformes tecnològiques de l'Institut.

CENTRE MULTIDISCIPLINARI

Un dels trets més rellevants de l'IBB és el seu caràcter multidisciplinari, que permet un plantejament de problemes biològics, tant bàsics com de caràcter aplicat, sota l'expertesa de diferents disciplines. Des del 2000, els principals àmbits de treball s'han agrupat entorn de la biotecnologia i la biomedicina, en un marcat objectiu de fer translacionals els avenços científics de la recerca.

Inaugurat el nou Espai Miquel Crusafont de l'Institut Català de Paleontologia

El nou Espai Miquel Crusafont de l'Institut Català de Paleontologia va ser inaugurat a Sabadell el 28 de setembre després de gairebé un any de reformes, en un acte al qual van assistir el director de l'ICP, Salvador Moyà; la rectora de la UAB, Ana Ripoll, el director general de recerca del Departament d'Innovació, Universitat i Empresa de la Generalitat de Catalunya, Joan Roca; i l'alcalde de Sabadell, Manuel Bustos.

La rehabilitació del museu i centre de recerca ha estat possible gràcies al pro-

El nou espai es va inaugurar el 28 de setembre passat.

grama operatiu Feder de Catalunya 2007-2013, cofinançat per la Generalitat i per fons europeus.

La inversió total, superior als dos milions d'euros, ha permès repensar l'espai i crear noves instal·lacions que s'havien convertit en imprescindibles per l'ICP. Així, allotja ara espais nous i més amplis per a la col·lecció de peces, una sala de noves tecnologies; una sala de realitat virtual i un nou laboratori de preparació.

El projecte museogràfic també ha estat reformulat totalment, i s'ha canviat l'anterior exposició clàssica de vitrines per una experiència interactiva que permet a l'usuari convertir-se en un paleontòleg.

Centre d'Accessibilitat i Intel·ligència Ambiental de Catalunya (CAIAC)

➤ Investiga els continguts, mètodes i tecnologies que generen un entorn intel·ligent i accessible

El terme «intel·ligència ambiental» descriu una visió de la societat futura on les persones viuran envoltades d'objectes quotidians amb interfícies intel·ligents que reconeixen i respondran a la seva presència. La creixent miniaturització de la tecnologia dels computadors donarà lloc, previsiblement, a sistemes energèticament eficients i integrats amb sensors de bateries, cel·les fotovoltaiques, visualitzadors, etc., en formats flexibles que permetran una millor integració amb l'entorn. Ja disposem d'objectes complementaris als ordinadors tradicionals (com els telèfons intel·ligents) que estableixen noves formes de comunicació, ja que aquestes evolucionaran amb nous mètodes de comunicació a través del tacte, la mirada, la veu o els estímuls nerviosos.

El CAIAC és un centre d'estudis i recerca de la UAB, dirigit per Jordi Carrabina, que aglutina l'activitat científica de la UAB en l'àmbit de la intel·ligència ambiental. Integra el centre Tecnio Cephis i l'SGR TransMedia Catalonia, així com investigadors d'altres grups de recerca, com ara: GR en Modelat i Visualització Gràfica; GR

El grup, marcadament interdisciplinari, està integrat per seixanta investigadors de vuit departaments i quatre centres.

en Fonètica; i GR en Imatge, So i Síntesi. Formen el CAIAC seixanta científics de vuit departaments i quatre centres, un reflex del seu caràcter multidisciplinari.

El Centre de Prototips i Solucions HW/SW (Cephis) és un centre Tecnio especialitzat en la realització de sistemes incrustats que integren solucions microelectròniques, tecnologies multimèdia i microelectrònica impresa. Ofereix a les empreses la capacitat d'implementar prototips que permetin materialitzar nous productes o serveis.

TransMedia Catalonia, liderat per Pilar Orero, estudia diversos aspectes de la

traducció audiovisual i de l'accessibilitat en els mitjans de comunicació. És un grup consolidat que ha crescut en activitat investigadora i docent, amb l'impuls de màsters europeus de gran demanda.

Les línies principals del CAIAC són: el modelatge i la descripció de l'usuari i l'entorn i els seus elements; la generació de continguts de formats i gèneres diversos, amb diferents propòsits comunicatius, i tenint molt present l'accessibilitat; els aspectes semàntics i d'interpretació del llenguatge; els aspectes psicològics i filosòfics de la interacció entre persones, missatges i tecnologia; els aspectes tecnològics associats a les plataformes d'interacció i la seva connexió en xarxa; i les tecnologies associades a la computació i integració en l'entorn intel·ligent.

Aquestes activitats s'estructuren a través de cinc grups de treball: el grup de Disseny, Accessibilitat i Recepció, dirigit per Anna Matamala i Maite Soto; el grup de Modelat, Virtualització i Jocs, dirigit per Enric Martí i Carme Mangiron; el grup d'Interactivitat i Plataformes Multimèdia, dirigit per Pilar Orero i Jordi Carrabina; el grup d'Interfícies Naturals, dirigit per Javier Serrano i Joaquim Llissterri; i el grup de Tecnologies de Computació i Integració, dirigit per David Castells i Eloi Ramon.

El grup duu a terme projectes tant en l'àmbit de la recerca i de la transferència de coneixement i tecnologia al teixit industrial, com en l'àmbit de la docència de qualitat en postgrau i doctorat.

Tècniques de supercomputació en sistemes incrustats

Investigadors del CAIAC han participat en el projecte PARMA, que es va executar del juny del 2007 al maig del 2010. El projecte, liderat per la multinacional francesa Bull, estava orientat a proporcionar les eines necessàries per aprofitar la proliferació dels processadors multinucli en l'àmbit de la computació d'altres prestacions (HPC), però també en l'àmbit dels sistemes incrustats. En aquest aspecte, Cephis ha col·laborat amb el centre tecnològic Robotiker proveint la metodologia i les eines per ser capaços de crear sistemes multinucli sobre xips reconfigurables (FPGA). La plataforma resultant l'ha utilitzat l'empresa Indra (primera multinacional espanyola en el sector de les IT) per implementar funcionalitats d'un sistema de ràdio definit per programari (SDR). Les eines i llibreries creades

per Cephis consisteixen en una eina de creació de xarxes en xip (NocMaker) i una llibreria (ocMPI) que permet utilitzar el model de programació MPI –molt comú en els superordinadors– en els sistemes incrustats multinucli. Ambdues contribucions s'han realitzat sota un model de codi font obert amb llicència Apache Versió 2.0. CAIAC continua col·laborant amb Bull en el marc del projecte H4H, continuació de PARMA orientat a HPC aprofitant els processadors gràfics (GPU), i també ha col·laborat una nova proposta a escala europea, MANY, orientada a l'aprofitament dels futurs processadors *many-core*. Aquesta proposta inclou empreses com Infineon i Ericsson. El projecte PARMA ha estat guardonat amb el premi ITEA Gold Achievement Award 2010.

Estudien l'esquelet de neandertal més complet que s'ha trobat

➤ Les restes tenen una antiguitat de 40.000 anys i presenten una connexió anatòmica excepcional

Un grup d'investigadors, entre els quals hi ha els professors d'Antropologia Física de la UAB Eulàlia Subirà i Jordi Ruiz, ha descobert l'esquelet de neandertal més complet trobat fins ara a Espanya. Les restes, que presenten una connexió anatòmica excepcional, tenen uns 40.000 anys d'antiguitat i s'han trobat durant una campanya d'excavacions al jaciment de la cova Foradada, a Oliva (València). Després d'una primera fase de recerca, l'esquelet es traslladarà als laboratoris de la UAB per al seu estudi antropològic.

Els investigadors, dirigits per l'arqueòleg José Aparicio, responsable de la Secció d'Estudis Arqueològics de la Diputació de València, han destacat la impor-

tància de la troballa pel fet que l'esquelet està molt complet –inclou des del crani fins a la primera vèrtebra sacra– i perquè té les articulacions òssies connectades, sense haver patit desplaçaments.

L'esquelet es trobava en posició de decúbit lateral esquerre dins d'una massa cimentada pel carbonat càlcic format pel sistema càrstic de la cova. Els científics el van haver d'extreure tot en bloc a causa de la fragilitat dels ossos. Un cop alliberades les restes a l'Institut de Paleoeologia Humana i Evolució Social (IPHES) de Tarragona, es traslladaran als laboratoris de la UAB, on la professora Subirà dirigirà els treballs antropològics.

La cova Foradada es va començar a excavar fa més de trenta anys. Les diferents campanyes que s'hi han dut a terme indiquen que l'abric va començar a habitar-se fa uns cent mil anys i es va abandonar entre els anys 8000 i 9000 aC. L'any 2000 ja es van trobar unes primeres restes neandertals del Paleolític Mitjà.

BREUS

Nano i microtecnologies per al diagnòstic mèdic

L'edifici Eureka va acollir, el 28 d'octubre, la tercera jornada de les Trobades Empresarials UAB30 del Parc de Recerca UAB, per donar a conèixer les últimes nano i microtecnologies en l'àmbit de la salut. Els nanobiosensors, mètodes per a la detecció de malalties o nanopartícules per millorar l'eficàcia del diagnòstic per la imatge van centrar les conferències. Hi van participar investigadors del Centre d'Investigació en Nanociència i Nanotecnologia, de l'Institut Català de Nanotecnologia, de l'Institut de Ciència de Materials de Barcelona, del Centre Nacional de Microelectrònica, de l'àrea de Química Analítica de la UAB i de l'empresa Biokit.

Un documental divulga la recerca del telescopi MAGIC

Universo extremo és el nom d'un documental de divulgació científica presentat recentment pel Centro de Ciencias de Benasque Pedro Pascual i que ha estat realitzat per la professora del Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat María Teresa Soto. L'audiovisual explica com el telescopi MAGIC, a l'illa de La Palma, detecta i analitza els raigs gamma que arriben a la Terra des dels indrets més convulsos de l'univers. En la realització hi han participat els investigadors de l'Institut de Física d'Altes Energies Juan Cortina, Manuel Martínez i Abelardo Moralejo. El documental ja s'ha projectat a diverses televisions espanyoles i ha estat finalista a la Biennal de Cinema Científic.

Inauguració del CER Migracions

La degana de la Facultat de Filosofia i Lletres, Teresa Cabré, va intervenir en l'acte d'inauguració del centre.

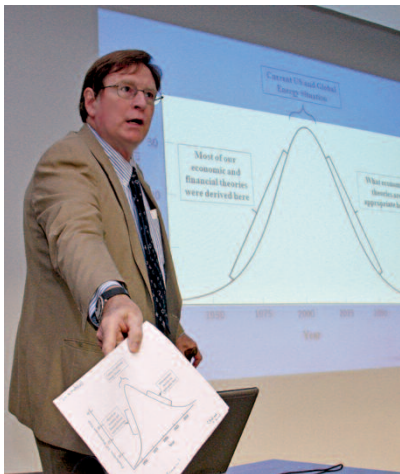
El Centre d'Estudis i Recerca de Migracions de la UAB va ser inaugurat oficialment el 30 de setembre al Mòdul de Recerca A. El nou Centre donarà resposta científica al fenomen de les migracions a partir d'un enfocament interdisciplinari. Carlota Solé i Puig, catedràtica del Departament de Sociologia i directora del CER Migracions, va presentar el centre.

Durant l'acte, a més, es va presentar el documental *Entorno a la muerte de Ousumane Kote*, realitzat pel grup de recerca Migracom, i Rosa Aparicio, investigadora de l'Institut Universitario José Ortega y Gasset, va pronunciar la conferència «Dos perspectivas sobre la auto-identificación nacional de las segundas generaciones».

Nova tècnica per al cultiu *in vitro* d'òcits fetals humans

Una part molt important del procés reproductiu en la dona succeeix durant l'etapa fetal, quan es configuren els òcits que seran fecundats en la seva vida adulta. Fins ara, no hi havia models *in vitro* que permetessin reproduir el que passa *in vivo*. Recentment, investigadors del Departament de Biologia Cel·lular, de Fisiologia i d'Immunologia han descrit una nova tècnica que permet cultivar òcits fetals humans i que emulin els patrons descrits *in vivo*. Els resultats són reproduïbles, fiables i estandarditzats, de manera que la tècnica es pot aplicar en l'avaluació d'agents tòxics i permet valorar el seu efecte en les primeres etapes de la reproducció humana.

Debat global sobre l'addicció a les energies fòssils

L'ecòleg nord-americà Charlie Hall va intervenir al taller.

Del 19 al 21 d'octubre, la Facultat d'Economia i d'Empresa va acollir el Setè Taller Biennal d'Avenços en Estudis Energètics 2010: Podem Trençar amb l'Addicció a l'Energia Fòssil?, organitzat per l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA) de la UAB i l'associació científica LIPHE4.

El taller va abordar tres blocs temàtics de gran importància per afrontar l'addicció a l'energia fòssil. En primer lloc, l'anàlisi del metabolisme social (fluxos d'energia i materials necessaris per a la sostenibilitat de la societat) i de la situació actual de crisi energètica. En segon lloc, l'avaluació de les alternatives a l'energia fòssil, amb un especial focus en la generació d'electricitat i en la integració entre els sistemes energètics i els ecosistemes naturals. I, en tercer lloc, la transició energètica i la generació d'estadístiques energètiques per a una millor elaboració d'escenaris de futur. El taller va aplegar nombrosos experts internacionals en l'àmbit energètic i va culminar amb un debat públic sobre la dependència de l'energia fòssil i el futur energètic.

Aquest debat es va poder seguir des de tot arreu del món a través d'un web interactiu creat per a la discussió d'experts i ciutadans sobre la crisi energètica mundial. L'acte formava part d'un experiment per apropar els coneixements dels científics i de la societat civil desenvolupant una conversa sobre els escenaris energètics futurs entre els científics i el públic general d'arreu del món i combinant les discussions cara a cara amb les tecnologies de la comunicació.

Una jornada mostra el potencial de l'UABCEI en l'àmbit biomèdic

➤ Segons Marina Geli, l'entorn UABCEI representa més del 50 % de la recerca biomèdica a Catalunya

La UAB va organitzar, el 21 d'octubre passat, el Fòrum de Recerca Biomèdica, una jornada per posar en comú la recerca biomèdica dels centres agregats a l'UABCEI. A l'acte, van participar-hi la consellera de Salut de la Generalitat de Catalunya, Marina Geli, qui va recordar que l'entorn UABCEI «representa més de la meitat de la recerca en aquest àmbit que es fa a Catalunya»; i el conseller d'Innovació, Universitats i Empresa, Josep Huguet, qui va afirmar que «la cooperació és fonamental i, en el futur, s'apostarà per l'especialització dels hospitals i l'increment de la massa crítica d'investigadors». El conseller va descriure el fòrum com «un punt de partida per

aconseguir més coordinació i més interacció entre els components de l'agregat».

Hi van participar representants dels hospitals universitaris vinculats a la UAB, com Jaume Kulisevski, de l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau; Joan Comella, de l'Hospital de la Vall d'Hebron; Miquel Porta, de l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica; Miquel Àngel Gassull, de l'Institut d'Investigació en Ciències de la Salut Germans Trias i Pujol; Lluís Blanch, de la Corporació Sanitària Parc Taulí; i Concepció Violan, de l'Institut d'Investigació en Atenció Primària Jordi Gol.

També van assistir-hi representants de la recerca biomèdica del campus de la UAB i del Parc de Recerca UAB, com José Aguilera, de l'Institut de Neurociències; Lluís Tort, del Departament de Biologia Cel·lular, de Fisiologia i d'Immunologia; Eduard Escrich, del Grup Multidisciplinari per a l'Estudi del Càncer de Mama; i Dolors Baró, del Servei de Microscòpia.

Premiats dos professors ICREA de la UAB

Victoria Reyes, investigadora de l'ICTA.

Nezih Guner, investigador del MOVE.

El Consell Europeu de Recerca (CER) ha distingit dos investigadors ICREA de la UAB amb sengles beques Starting Grants: Victoria Reyes-García, investigadora de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals i professora del Departament d'Antropologia Social i Cultural, i Nezih Guner, professor del Departament d'Economia i d'Història Econòmica i investigador del Markets, Organizations and Votes in Economics (MOVE).

El projecte pel qual se li ha concedit la beca a Victoria Reyes-García se centra en

l'estudi del paper de la cultura en l'estratègia adaptativa de l'espècie humana. Per la seva part, Nezih Guner investigarà els nous reptes que suposen els canvis en l'estructura familiar produïts en les últimes dècades en termes econòmics.

En total, el CER ha atorgat 427 distincions a joves investigadors europeus. Un total de vint-i-tres han estat destinades a investigadors espanyols i nou d'aquestes a investigadors catalans. Els projectes dels investigadors seleccionats rebran entre 1,5 i 2 milions d'euros de finançament.

COMUNITAT

Els Amics de la UAB lliuren els seus premis anuals

L'Associació reconeix mèrits científics i professionals dels premiats

Foto de grup de les persones que van recollir els diferents guardons atorgats enguany per l'Associació.

➤ **Antonio Franco destaca la «seriositat, dedicació i eficàcia» de les persones i els col·lectius guardonats**

L'Associació d'Amics de la UAB va organitzar, el 4 de novembre, la seva tradicional Festa Anual a la UAB-Casa Convalescència de Barcelona. L'Associació aplega cada any, des de l'any 2001, els seus socis i amics en un acte festiu i de reconeixement tant de mèrits científics i de qualificació professional com d'activitats col·lectives de diversos membres de la comunitat universitària.

Antonio Franco, president de l'Associació des del febrer passat, va destacar que la festa constitueix un «petit parèntesi positiu» i va recalcar que, com han demostrat els premiats d'enguany, «només amb serietat, dedicació i eficàcia» és possible superar els problemes que afecten la nostra societat.

Els primers guardons que es van lliurar van ser els premis extraordinaris de doctorat i els distintius de plata a la fidelitat

dels socis que fa deu anys que formen part de l'Associació. Posteriorment es va lliurar el Premi Col·lectiu UAB, que enguany va reconèixer la tasca del Servei de Llengües-UAB Idiomes. Montserrat Balagueró, directora del centre, va recordar la missió que té aquest servei de millorar les competències de totes les persones que volen «ser competitives en un món ple de reptes».

El Consell Social de la UAB va ser part important de la cerimònia en reconèixer la figura de l'exrector de la Universitat de Barcelona, Josep Maria Bricall, amb el Premi Universitat-Societat i estrenar els premis Sinergia Educativa (podeu llegir-ne més informació a la pàgina 15).

A continuació es van concedir els Premis Amic dels Amics, en reconeixement de la seva trajectòria personal i professional, a Margarita Arboix –catedràtica del Departament de Farmacologia de la UAB–, Miren Etxezarreta –professora emèrita del Departament d'Economia Aplicada de la UAB– i Santiago Hidalgo –primer membre del personal d'administració i serveis de la UAB que rep aquest reconeixement.

Lliurament del Premi Col·lectiu UAB al Servei de Llengües.

Els guanyadors dels premis Sinergia Educativa.

L'atorgament del Premi in memoriam a Antoni Farrés, que va ser membre molt actiu de l'Associació d'Amics de la UAB, va ser el moment més emotiu de la vetllada. Antoni Muñoz, expresident de l'entitat, va pronunciar un sentit discurs en què va destacar la qualitat personal de qui va ser alcalde de Sabadell. Carla Farrés, filla d'Antoni Farrés, va recollir el premi enmig d'una càlida ovació.

La vetllada va ser amenitzada amb vídeos que recullen, amb petites pinzellades biogràfiques, la trajectòria personal i professional dels homenatjats, i amb la música de Josep Soto Trio, que va oferir, entre premi i premi, un repertori instrumental d'arrels mediterrànies fusionades amb ritmes càlids.

Per finalitzar l'acte, la rectora de la Universitat, Ana Ripoll, va destacar el paper clau de l'Associació d'Amics de la UAB en buscar noves vies de relació entre la institució universitària i la societat, i va recordar-ne la trajectòria, de més de dues dècades, mostrant al conjunt de la societat la importància de la UAB en el «compromís social, la recerca, la innovació i el debat intel·lectual».

La UAB organitza una nova edició de la Setmana de la Mobilitat Sostenible i Segura

➤ La mobilitat elèctrica i l'ús de la bicicleta van tenir un protagonisme especial a les activitats de la Setmana

Un any més, la UAB va organitzar, del 2 al 5 de novembre, la Setmana de la Mobilitat Sostenible i Segura. L'objectiu d'aquesta activitat és que la comunitat universitària prengui consciència dels avantatges econòmics, ambientals i socials del transport col·lectiu, de la bicicleta o de caminar. Sota el lema *Per un campus més sostenible. Hi sortirem guanyant!*, al llarg de la setmana es van organitzar diferents activitats.

La cursa de transports, el 3 de novembre, va consistir en la comparació entre els diferents mitjans de transport disponibles per arribar al campus de Bellaterra per comprovar quins són els més ràpids, eficients o sostenibles.

Per a això, una sèrie d'estudiants i treballadors voluntaris de la Universitat van proporcionar informació sobre el seu desplaçament quotidià des dels seus municipis d'origen fins a la plaça Cívica utilitzant diferents mitjans i modalitats de transport (cotxe, cotxe compartit, moto, tren, autobús, bici o caminant). Entre

Es van fer revisions gratuïtes de bicicletes.

els participants es va organitzar el sorteig d'una bicicleta.

També es va obrir, durant tota la setmana, el concurs de fotografia sobre mobilitat sostenible. Els participants podien presentar fins a un màxim de tres fotografies sobre la mobilitat sostenible i segura a la UAB. La fotografia guanyadora es publicarà al web de mobilitat de la UAB i a la revista L'AUTÒNOMA. El seu autor, a més, obtindrà un abonament per gaudir de transport públic gratuït durant tres mesos.

Una de les novetats d'enguany va ser la presentació a la UAB de ParKinetics, un nou Laboratori Viu (Living Lab) de mobilitat elèctrica i àrea de demostració, pioner a Espanya, que es troba ubicat entre Cerdanyola i Sant Cugat.

La presentació de Parkinetics va consistir en una jornada tècnica divulgativa sobre el projecte i la mobilitat elèctrica i en una exhibició de mobilitat elèctrica (vehicles, usuaris i proveïdors) a la plaça Cívica i al pàrquing de l'eix central.

D'altra banda, l'ús de la bicicleta ha tingut, com a les edicions anteriors, un protagonisme especial. El 3 de novembre es va celebrar una nova edició del Dia de la Bicicleta, que va portar diferents activitats i mostres a la plaça Cívica.

L'Exposició IBici, de la Fundació Terra, va ser una mostra interactiva de bicicletes que volia complementar la teoria amb un vessant pràctic que permeti «tocar» i «provar» la bicicleta i «deixar-se seduir» per les seves possibilitats.

REVISIONS DE BICICLETES

D'altra banda, la comunitat universitària va poder fer, com altres anys, una revisió gratuïta de les seves bicicletes (diagnòstic de problemes, greixatge i ajustament de canvis) a la plaça Cívica. I, en el marc de la jornada, es va sortejar una bicicleta.

Finalment, durant aquests dies es va distribuir pel campus informació sobre els avantatges del transport col·lectiu, de la bicicleta i de caminar, i es va fer difusió de l'aplicació «com arribo al campus» del web de mobilitat de la UAB.

La UAB elabora un nou pla d'acció per a la sostenibilitat ambiental fins al 2015

La UAB ha iniciat el procés de revisió i d'elaboració d'un nou pla d'acció per a la sostenibilitat ambiental que comprendrà el període del 2011 al 2015. L'elaboració d'aquest pla de sostenibilitat està prevista en el Pla Director de la UAB 2010-2012. El nou pla definirà les accions que la UAB haurà de dur a terme en l'àmbit de la sostenibilitat ambiental, en aspectes com la gestió de l'entorn natural, dels residus i de la mobilitat, així com també l'estalvi i l'eficiència energètica i la comunicació ambiental a la comunitat universitària, entre d'altres.

Com a primera fase d'aquest procés, s'ha realitzat una diagnosi ambiental so-

bre l'estat de la Universitat en els diferents àmbits de sostenibilitat l'any 2010, i a partir d'aquest document de diagnosi s'elaborarà el nou pla d'acció.

En els quinze punts d'informació ambiental que hi ha establerts en diversos centres de la UAB també es pot trobar, actualitzada amb periodicitat setmanal, informació sobre els diferents àmbits de la diagnosi ambiental (comunicació ambiental, urbanisme i biodiversitat, mobilitat i gestió de residus i ambientalització) i les indicacions per participar en l'elaboració del nou pla d'acció.

Podeu consultar el nou pla d'acció al web: <http://www.uab.es/mediambient/>

Els estudiants voten els seus representants

El dimecres 24 novembre tindran lloc les eleccions per elegir els representants dels estudiants al Claustre de la UAB. Les votacions es desenvoluparan de 9.30 a 18.30 h sense interrupció. Al web d'Eleccions al Claustre (podeu accedir-hi des de www.uab.cat/eleccions), s'hi troben totes les dades dels centres, els censos i les normatives, així com també les propostes de les candidatures proclamades per la Junta Electoral. El Claustre és l'òrgan màxim de representació de la comunitat universitària, debat les línies generals d'actuació de la Universitat, controla la gestió dels càrrecs i impulsa l'activitat normativa d'altres òrgans de govern.

Les universitats combaten els riscos psicosocials

➤ Experts de diferents àmbits debaten sobre els factors de risc psicosocial a les universitats

La UAB va organitzar, el 7 d'octubre, la jornada «El risc psicosocial a les organitzacions: teòrica i pràctica d'un repte social». La jornada estava adreçada als responsables amb comandaments d'equips –tant acadèmics com d'administració– de les universitats públiques catalanes, així com als membres dels serveis de prevenció i als delegats de prevenció. Al llarg de l'acte es van analitzar els instruments que faciliten la gestió dels riscos psicosocials amb l'objectiu d'ajudar els càrrecs de comandament en la seva tasca diària.

Els factors de risc psicosocial a les organitzacions són molt diversos. Aglutinen les interaccions entre el medi ambient laboral, les característiques de les condicions de treball, les relacions entre els treballadors, l'organització, les característiques de cada treballador, la seva cultura, les seves necessitats i la seva situació personal fora de la feina.

La trobada va ser inaugurada per Salvador Álvarez, director general de Relacions Laborals de la Generalitat, i per la rectora

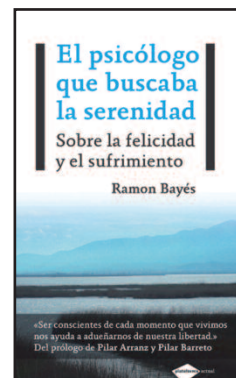

Salvador Álvarez, de la Generalitat de Catalunya.

de la UAB, Ana Ripoll. Al llarg de la jornada, van intervenir-hi experts en el tema provinents de l'administració pública, del món sindical, de l'àmbit jurídic i d'organitzacions com ara l'Institut Sindical de Treball, Ambient i Salut o la Sociedad de Prevención de Egarsat.

Les ponències van abordar els riscos psicosocials des de diferents perspectives, com ara els models de gestió emprats a l'administració pública, l'acció de la Generalitat a les empreses privades, els factors de risc associats al lideratge, la visió dels agents socials o les responsabilitats jurídiques que se'n poden derivar.

PUBLICACIONS

EL PSICÓLOGO QUE BUSCABA LA SERENIDAD. Ramón Bayés. Barcelona: Plataforma, 2010

És la història d'un viatge a través de la vida d'un psicòleg en busca de la serenitat. Escrita per als seus antics alumnes i per a tots els lectors interessats en el sentit de la vida, conté els secrets d'un professor veterà que voldria ser recordat no per les seves fites científiques o pels seus èxits acadèmics, sinó perquè estimava les lobèlies al capvespre. Amb un estil profund i amè, Ramón Bayés reflexiona sobre la finalitat de la vida, el pas del temps, el dolor, la capacitat de superació de l'ésser humà i els temes que l'han ocupat durant els darrers anys, com ara les cures pal·liatives i la vellesa.

LOS ÁNGELES NO TIENEN FACEBOOK. Raquel Andrés. Barcelona: Carena, 2010.

Les xarxes socials ens han atrapat i, segons l'autora, si els àngels no tenen Facebook és únicament perquè no existeixen. L'obra és un assaig crític sobre les xarxes socials; s'ocupa de definir-les i d'identificar-ne els orígens en la cerca constant de socialització de les persones. Més endavant, tracta sobre les polítiques de privacitat, les relacions empresarials a la xarxa, etc. El llibre, escrit per una estudiant de Periodisme de la UAB, va ser presentat per Juana Gallego, professora del Departament de Mitjans, Comunicació i Cultura, en un acte que va tenir lloc el 9 de novembre a Casa del Libro, a Barcelona.

Un projecte del CRECIM guanya el premi «Sinergia educativa» del Consell Social

En el decurs de la Festa Anual del Amics de la UAB, el Consell Social va lliurar el primer premi al projecte «REVR: experiències de ciències en un laboratori informatitzat de la UAB». Aquest guardó ha estat creat per tal de distingir experiències institucionals de col·laboració entre la Universitat i els centres d'ensenyament secundari.

El projecte guanyador va ser presentat per Roser Pintó, directora del Centre de Recerca per a l'Educació Científica i Matemàtica (CRECIM). El jurat ha distingit aquest projecte per la seva «consolidació al llarg del temps i el seu destacat impacte entre el professorat i l'alumnat de cen-

tres de secundària». S'ha valorat també «la innovació metodològica en didàctica de les ciències experimentals que acredita la proposta». Aquest primer premi està dotat amb 6.000 euros.

A més, s'han concedit dos accessits amb una dotació de 3.000 euros. Un d'ells, per al projecte «Apropar el món de la justícia als joves: judicis simulats amb estudiants de batxillerat», presentat per Josep Maria de Dios, professor del Departament de Dret Privat i degà de la Facultat de Dret. L'altre accèssit ha estat per al «Programa CROMA», presentat per Begonia Navarrete, directora de la Fundació Autònoma Solidària.

«La gent no sap que no podria viure sense la química»

PARETO

Pablo Espinet

Pablo Espinet, catedràtic de química inorgànica de la Universitat de Valladolid, ha obert el cicle de conferències Químics Difonent Química, una de les activitats proposades per la UAB per celebrar l'Any de la Química. El convidat va qüestionar especialment la divisió actual de la química i va aportar motius per diluir la barrera entre l'orgànica i la inorgànica. Director del Centre d'Innovació en Química i Materials Avançats de la Universitat de Valladolid, Pablo Espinet fa vint anys que estudia els mecanismes de les reaccions que han protagonitzat el Premi Nobel de Química el 2010, la qual cosa situa l'activitat del seu equip de recerca en un dels camps més importants del moment. Habitualment col·labora amb l'Àrea de Química Física del Departament de Química de la UAB per al desenvolupament dels càlculs teòrics de les reaccions de síntesi que desenvolupa a Valladolid.

➤ **L'AUTÒNOMA ha parlat amb el conferenciant que ha obert el cicle de xerrades de l'Any de la Química**

La química és difícil de comunicar?

Camps com la medicina o la biologia poden explicar-ho tot d'una manera més gràfica i així poden arribar al públic, però en camps de ciència més dura sembla que es vulgui ser molt rigorós. Per això l'enfocament que jo dono a la meua exposició és el de visualitzar els catalitzadors com a «eines» amb les quals podem fer les molècules, perquè el concepte d'«eina» és més entenedor. Aquest tipus de simplificacions genera una manca de rigor, encara que no arriba a faltar a la veritat.

Un llenguatge molt tècnic

és un impediment per arribar al públic?

Sí. Això ha passat tradicionalment en medicina. El llenguatge mèdic es fa especial-

ment incomprensible per poder mantenir-se en un estatus superior. Però això és un error; quan això passa sol ser una defensa del suposat expert. Hauríem de sospitar quan un expert no és capaç de comunicar-se amb una persona amb educació mitjana. No podrà transmetre els detalls, però sí que hauria de poder comunicar el «què» o el «per què» de les coses.

Però per a això és important el nivell formatiu des de l'escola.

Sempre m'he mostrat crític amb aquest tema. Sol haver-hi una mancança molt important en l'educació global. Una vegada vaig suspendre un examen de química per faltes ortogràfiques i l'alumne em va dir orgullós: «És que jo sóc molt de ciències». És el mateix argument que usen els de lletres al revés, la qual cosa suposa tenir universitaris amb mancances importants en l'altra meitat de la seva formació.

Té sentit organitzar esdeveniments com l'Any de la Química?

Per descomptat; però per a això els científics hauríem d'estar ben formats en comunicació. S'ha invertit molt d'esforç a fer xerrades a les escoles per captar l'interès dels estudiants. La gent no sap que no podria viure sense la química. Com deia Pasteur, començaríem a «beure'ns les malalties» des de la mateixa aixeta, ja que l'aigua la consumim clorada o tractada amb ozó per eliminar-ne els microorganismes.

La idea és millorar la impressió que es té de la química?

La imatge de la química és dolenta. Quan es diu «producte químic» sol ser quelcom contaminant o nociu, i la «teràpia química» s'enllaça al tractament del càncer però no pas al fet de prendre't una aspirina. Per això l'Any de la Química de la UAB és important per oferir una imatge positiva d'aquesta ciència tan necessària en les nostres vides. Com acostumo a dir: a la vida les coses o són espirituals (si n'hi ha), o són materials i estan fetes de molècules i àtoms, i això és la química.

l'autònoma

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

L'AUTÒNOMA Publicació de la UAB

EDICIÓ I PRODUCCIÓ:
Àrea de Comunicació i de PromocióREDACCIÓ: Maria Jesús Delgado,
Miguel Ángel Linares, Octavi López,
Antoni Merino, Jordi Mora, Sònia
Perelló, Victòria Salvador, Lucas
Santos, Aina Soriano, Conxa Valls

IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions

FOTOGRAFIES: Antonio Zamora,
Jordi Pareto, Pierre Caulapé,
Montserrat Benito

Novembre de 2010. Núm. 240

Les opinions expressades per les persones
entrevistades reflecteixen únicament les
seves idees. Està prohibida la reproducció
total o parcial dels continguts d'aquesta
revista sense l'autorització escrita de
l'editor. L'AUTÒNOMA es pot imprimir en
format Acrobat via Internet a:
www.uab.cat

UNIVERSITAT AUTÒNOMA

DE BARCELONA
Àrea de Comunicació
i de Promoció
Edifici del Rectorat
08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46
www.uab.cat
g.prensa@uab.cat